

انحراف در سیاستگذاری‌ها

استحقاق جهانگیری، معاون اول دولت‌های یازدهم و دوازدهم در گفت‌وگو با ایرنا درباره سندی چشم‌انداز ۱۴۰۴ و موعد آن گفت: «برنامه سوم که در دولت آقای خاتمی نوشته شد، بلوغ برنامه‌نویسی در کشور بود. مطمئناً وقتی برنامه‌های قبل از انقلاب در دوره پهلوی و برنامه‌های بعد از انقلاب را تا الان که برنامه هفتم اجرا می‌شود نگاه کنیم، قطعاً موفق‌ترین برنامه هم از نظر سیاست‌گذاری‌هایی که نوشته شده بود و هم از نظر اجرا، برنامه سوم بود و از نظر عملکردی نیز برنامه بسیار خوبی بود. رهبری این را به عنوان یک علامت خوب گرفتند و به جمع تشخیص و دولت دادند. دولت و مجمع با این طرح به صورت فعال برخورد کردند و چشم‌انداز نوشته شد. به نظرم تمام کسانی که در تدوین چشم‌انداز ایران آن زمان نقش داشتند، آن را موفق می‌دانستند و فکر می‌کردند تمام موارد آن قابل دسترسی است. از نظر عمومی هم نظری این بود که یک نوزادان افتخار و ۲۰ سال آینده ایران را دارد نشان می‌دهد و به نسل جوان می‌گوید کشور شما در ۲۰ سال آینده چنین جایگاهی دارد؛ همه امیدوار و خوشحال می‌شوند چون می‌دیدند کشورشان قرار است به اینجا برسد.» وی در ادامه افزود: «در سال ۱۳۸۴ که شروع چشم‌انداز است، اقتصاد ما تقریباً معادل اقتصاد ترکیه و عربستان سعودی بود، در منطقه‌ای که چشم‌انداز هدف است، رقیب اصلی ما عربستان و ترکیه بودند. بقیه با فاصله با ما بودند، امروز که پایان چشم‌انداز و سال ۱۴۰۴ است، ما از نظر اقتصادی تقریباً یک‌سوم ترکیه و یک‌دوم عربستان هستیم. حتی امارات دارد از نظر حجم تولید ناخالص داخلی از ما جلو می‌زند. برخی کشورهای دیگر دارند با ما هم‌تا می‌شوند. ما برای جبران این عقب‌ماندگی باید خیلی تلاش کنیم، لذا فکر می‌کنم اگر آقای در مجموعه سیاست‌گذاری‌های این نهم اتفاق افتاد، به جهت تازگی هم که نگاه می‌کنیم، هر وقت بحث توسعه ایران و اردی یک حلقه جدی شده است، یک اتفاق بیرونی یا داخلی رخ داده که یک‌دفعه روند را گُند کرده است.»

ابوالفضل بازگان، عضو شورای مرکزی نهضت آزادی نیز ضمن ارائه توضیحاتی درباره عملکرد مهندس بازگان دفاعیاتی درباره عملکرد نهضت آزادی ارائه کرد: شخص مهندس بازگان در تاریخ معاصر ایران یک استثنای بوده است و این مسئله تنها منحصر به کشور ما هم نمی‌شود و در جهان نیز کسانی که در دهه‌های گذشته در دنیا چهره بوده‌اند، بعد از آن وجود شخصیت‌های چهره در کشورها ندادم پیدا نکرد. فارغ از خوب و بد یا موثر بودن؛ امثال چرچیل، روزولت، گاندی، ماندها، نهرو و خیلی کسان دیگر بودند که وقتی با رهبران فعلی مقایسه می‌کنید، می‌بینید که شرایط خیلی فرق کرده است و شاید زمینه‌های تکرار آن چهره‌ها وجود ندارد. بنابراین از این نظر بازگان نیز یک استثنای بود که شاید به راحتی قابل تکرار نبوده است. از یک طرف خود مرحوم بازگان با وجود اثرگذاری به مسئله شخصیت خیلی به‌نامی داد و همواره سعی می‌کرد این نقش در بین بقیه نیز به اشتراک گذاشته شود و نهادهای هابی که انجام‌داد به همین قصد بود. مهندس بازگان مرتباً می‌گفت که بایک گل بهار نمی‌شود و نهضت نباید فکر کند به تنهایی می‌تواند کاری انجام دهد و همواره سعی می‌کرد دیگران را نیز همراه کند و با کمک جمعی دیگر احزاب به نتیجه برسد. ایشان بر مسئله نهادهای مشارکت دیگران بسیار اصرار داشتند. امروزه شرایط کاملاً متفاوت شده است. در گذشته اگر افرادم جمع انگشت‌شمار بودند، چون اندیشه‌ها هم خیلی متفاوت نبود و برای انتخاب صاحب اندیشه، رقابت آنچنانی وجود نداشت اما امروزه اندیشه‌های متعددی وجود دارد و هر کدام از اینها بخشی از جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهند. از طرفی مکتب‌های فکری متعددی نیز تأسیس شده است و جامعه نیز به گونه‌ای شده است که گسست نسلی به وجود آمده است و تفاوت‌های بسیاری بین خواسته‌های نسل جدید و نسل‌های قبلی وجود دارد. طی این شرایط هیچ حزبی نمی‌تواند آنچنان اثرگذار باشد که حرکت‌های قوی به وجود بیاورد و به همین علت نهضت آزادی نیز براساس همان تذکر مهندس بازگان ممکن است با ظرفیت‌های نه‌چندان مشابه ایشان این کار را انجام دهد. ترویج این وفای در جامعه به کوشش بسیاری نیاز دارد به این معنا که نهادهای جدید مدنی از جمله احزاب به وجود بیایند و احزاب موجود نیز تقویت شوند و با همدیگر به تفاهم‌های مشترکی برسند و اثرگذار باشند. البته همین هم کار بسیار مشکلی است چرا که با وجود محدودیت‌هایی که حاکمیت به وجود می‌آورد و اجازه نمی‌دهد افراد دور هم جمع شوند و تشکل‌های اثرگذار به وجود بیایند، کار بسیار دشواری است. تمام تلاش نهضت آزادی این است که با مشارکت دیگران بتواند برنامه‌گذار و هم‌سوار شورای املی کشور در نهایت به حاکمیت ملی متعهد شود. اما این کار بسیار دشواری است و تا زمانی که مردم از نظر نفسانی تغییری نکنند نمی‌توان تغییری به وجود آورد.

مشخصاً بعد از شهریور ۱۳۲۰ دو محور اصلی را در برنامه مورد توجه قرار دادند که مانع توسعه ایران بوده است. انقلاب مشروطه پس از ۱۴ سال به کودتا منجر شد و حتی در نهضت ملی ایران با تحولاتی که بود بعد از ۲۸ ماه منجر به کودتای سال ۱۳۳۲ شد و اینها زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی در جامعه ما است. پیشگامان این دو عامل، یعنی استبداد سیاسی و استبداد دینی را مدنظر قرار دادند؛ با اولویت کار فرهنگی و اجتماعی و در دهه ۲۰ برای این فرایند تلاش کردند. آنچه که در مرام‌نامه نهضت آزادی آمده است، می‌خواهم یادآوری کنم که اگر گفتند ما مسلمان هستیم، کدام اسلام را می‌گویند؟ اسلام شریعت یا اسلامی که همین امروز می‌گویند و مطرح هست؟ خیر! منظور ما اسلام رحمانی و آسانی است که محور اصلی رسالت آن آزادی است. به همین مناسبت پیشگامان بنیانگذاری نهضت آزادی ایران حزب تشکیل ندادند. ساختار حزبی است اما نهضت در واقع جنبش برای آزادی ایران است. وقتی در جامعه‌ای استبداد وجود دارد، تا زمانی که آزادی وجود نداشته باشد، امکان ندارد که دموکراسی و توسعه وجود داشته باشد. بنابراین پیشگامان نهضت به تمام این موارد توجه داشتند و نام نهضت و جنبش را برای آزادی گذاشتند و تمام تلاش‌های شخصیت و اندی ساله آن‌ها در همین راستا بوده است. مجموعه تلاش‌های فرهنگی و اجتماعی که همراه با جنبش اجتماعی ایران انجام شده است، در نهایت در بهمن ۱۳۵۷ گام اول آن طی شد که از استبداد سلطنتی در ایران عبور می‌کنیم. برخی ایراد می‌گیرند که مهندس بازرگان و نهضت آزادی نقش اصلی را در انقلاب ۱۳۵۷ داشتند و امروز باید پاسخگوی پیامدهای انقلاب که جامعه ما امروز گرفتار است باشد، یا توضیح داد که اتفاقاً در انقلاب ۱۳۵۷ نقش اصلی را محمدرضا شاه پهلوی داشت و همه اقار می‌کنند که عملکرد خود شاه زمینه انقلاب است فراهم کرده است و مستندات آن به صورت تاریخی موجود است و به‌ویژه برای نسل جوان که چنین ندهایی دارند لازم است که مستندات تاریخ بازگو شود.

نقش آقای [امام] خمینی و روحانیت را نیز باید در نظر گرفت. جامعه ما یک جامعه مذهبی است و این قابل انکار نیست. من صرفاً یادآوری می‌کنم افراد محدودی به جز مهندس بازرگان که اواخر دوران پهلوی تمام این مسائل را تشخیص داده بودند و کاملاً پیش بینی می‌کردند. باید بپذیریم که جامعه مذهبی ما نیز زمینه‌ها و این توانمندی را ایجاد می‌کند که چنین اتفاقی رخ دهد. در شرایطی که جامعه روشن‌فکر ما هرگز قادر نبوده چنین انقلابی را انجام دهند. آقای [امام] خمینی هم با هوشمندی و درایتی که داشتند با همان منابع فقهی خود در نوفل لوشاتو مطالبات تاریخی ملت ایران را مطرح کردند؛ مبنی بر اینکه به دنبال آزادی و جمهوریت برای همه هستیم. ملت ایران اگر با این اکثریت قاطع در انقلاب مشارکت می‌کند برای این بود که به دنبال مطالبات انقلاب مشروطه بودند که دکتر مصدق هم در نهضت ملی ایران دنبال می‌کرد و جامعه ما نیز در کنار آقای [امام] خمینی قرار می‌گیرند و چنین تحولی انجام می‌شود. اما مهندس بازرگان و یاران ایشان به‌ویژه کسانی که جایگاه مدیریتی داشتند می‌دانستند که ما از گام اول عبور کردیم اما گام دوم بسیار پیچیده‌تر است. برای یادآوری اشاره می‌کنم علاوه بر دولت موقت و چالش‌هایی که وجود داشت اما مهندس بازرگان هیچ‌وقت قهر نمی‌کند و در مجلس اول و قبل از رخداد شصت حضور پیدا می‌کنند. وی از بعد از آن در بین سال‌های ۱۳۶۰ تا سال ۱۳۷۳ تعداد ۲۰۰ اثر منتشر کرده‌اند. در سال ۱۳۶۲ کتاب «انقلاب ایران در دو حرکت» و «واقعیت انقلاب را باز کرد». ما بعد از انقلاب بار خدادهای سال ۱۳۶۰ مواجه شدیم و باید به این نکات توجه کرد. نقشی که مهندس بازرگان و نهضت آزادی ایران دارد. نقش آگاهی بخشی است. ۲۰۰ اثر مهندس بازرگان یک محور بیشتر ندارد و آن مشکل اصلاحات دینی است که بعد از انقلاب در جامعه ما پدید آمدن این ابتلا عبور می‌کرد.

نهضت آزادی ایران و بنیانگذاران آن با آگاهی در کنار جنبش اجتماعی ایران قرار گرفتند و هدفشان آگاهی‌بخشی بوده است. تأیید می‌کنم که شخصیت مهندس بازارگان بعد از درگذشت ایشان ادامه پیدا نکرد اما در مجموع مهندس بازارگان، طالقانی و سحابی از دهه ۲۰ به دنبال تربیت فرهنگی و اجتماعی بودند. آنچه که امروز با آن روبه‌رو هستیم، فرایندی است که متناسب با امکانات و در همان چارچوب دنبال می‌شود. و اینکه فکر کنیم نهضت آزادی یک حزب قدیمی است و باید یک حزب جدید تشکیل دهیم قابل تأمل است و باید بررسی کنیم و مهم است ما بتوانیم رسالتی که پایه‌گذاران نهضت داشتند را انجام دهیم. بخش زیادی از جامعه ما (بیش از ۸۰ درصد) در اثر فرایند آگاهی‌بخشی که در این سال‌ها انجام شده به ریشه مشکلات آگاهی پیدا کردند و این یک سرمایه اجتماعی است. محدودیت‌هایی که ایجاد شده اجازه نداده است نهادهای مدنی توسعه پیدا کنند و احزاب به معنای واقعی در جامعه ما شکل بگیرد. تجربه تاریخی در جامعه نشان داده که تا دموکراسی نباشد حزب وجود ندارد. بنابراین جامعه ما زمانی که دموکراتیک نشود حزب به معنای واقعی مفهوم ندارد اما گروه‌های موجود باید نقش خود را ایفا کنند تا فرایند گذار به دموکراسی طی شود. برنامه‌ای که نهضت آزادی ایران به‌ویژه بعد از سال ۱۳۹۶ بر آن تأکید کرده است همین مسئله «وفاق ملی» منی بر این است که بپذیریم جامعه ایران متکثر است و باید بر اساس مطالبات مشترک کلی تمام اقوام بگیریم تا امکان گذار به دموکراسی و عبور از شرایط کنونی قرار نشود. شرایط کنونی جامعه ما در حلقه‌ای کردن این فرایند است. من می‌پذیرم که باید جدایی نهاد دین از حکومت رخ دهد و در حکومت قانون حاکم باشد.

بر کش سیاسی و استراتژیک نهضت بوده است و معتقدم و جوهی و مهندس بارزگان بعد از وفات ایشان در نهضت غایب است. بارزگان یک شخصیت خلاق، آفریننده و گشاینده بن بست هادود، شاید بتوان گفت تبیین دیالکتیک، پیو و ارایکل بارزگان از جهان و تلاش وی برای تحول و چگونگی تغییر به فراموشی سپرده شده است و دیگر بعد از بارزگان شاهد این خلاقیت و این نوع گشودگی و ابتکار عمل در حوزه نظر نیستیم. متأسفانه این آفت و آسیب است که تمام جریان های سیاسی بعد از اینکه چهره های اصلی بنیانگذار خود را از دست می دهند، دچار شای و شوند و مجموعه آن ها قادر نیست که بتواند با تمامی توانی ها و امکاناتی که دارند این بخش از نقشی را که آن چهره بنیانگذار داشته به یاد می افتند. این شاید بزرگترین و غایب نهضت است و همین نیز علت پدیده های دیگری مثل توانایی در ارائه یک تفسیر جدید برای تبیین وضعیت امروز، توانایی در ارائه راهبرد و استراتژی که برای خروج از بن بست وضعیت موجود است شده است. بارزگان در زمانه خود درکی بسیار نیرومند از روح و روان دوران جدید داشت که موجب خلق نتایج شگفت انگیز می شد. در همان زمان، یعنی شش دهه قبل عمیقاً بارزگان به زندگی اهمیت می داد و به ضرورت درگیری با آن، تجدیدنظر در دستگاه فکری و تکامل آن، به علت مواجهه با مسائل جدید کاملاً معتقد بود. این چیزی است که نتوان نهضت آزادی بلکه کل دستگاه و روش فکری دینی نتوانسته است «هست» خود را به «باید» پیوند بزند و تنها نظاره ر وضعیت موجود باقی مانده است. بارزگان از قدرت فهم واقعیت و تأسیس و خلق آنچه که لازم کی دوران بود، بر خوردار بود و یک کارا کتر پیش برنده داشت. تا زمانی که بارزگان در قید حیات بود، نهضت آزادی کی حزب پیشران و ارایکل محسوب می شد که در وجه حمایت کثری از جوانان نهضت، برای پیوستگی در برابر استبداد و با هواری که پس از پیروزی انقلاب درباره جنگ، تسخیر سفارت، نقد فکری کون و ربه و به روز برنامه صنایع، چپ روی های غیر منطقی ابتدای انقلاب رخ داد. حتی بارزگان در آخرین نظریه خود در تبیین جدید نسبت دین با سیاست تحت عنوان «خدا و آخرت هدف آخر بحث انبیا» اقدامی ارایکل داشت که تنها از موسس و بنیانگذار بر می آید. بعد از دوران بارزگان نهضت دیگر هیچ وقت نتوانسته از جایگاهی که در گذشته در اپوزیسیون فکری و سیاسی ایران بهرمند بوده بر خوردار شود. نهضت از جایگاه پیشران تحولات اجتماعی به دوران ادامه دهنده کی حتی در جاهایی دنباله روی از زواید اها دچار شده و از نقش خلاقانه و کانالیزوری خود فاصله گرفته است. به نظر می رسد نهضت در تحلیل دورانی نیز دچار مشکل شده است و نتوانسته به درک واقع پنهان از شرایط متناسب با زمان دست پیدا کند. به عنوان مثال در بحث مذهب، در جامعه کنونی ایران و چگونگی مواجهه با آن و ترسیم یک رویکرد و اتخاذ یک استراتژی دورانی که مسئله ای جدی است، نهضت همچون خود که با بخش اعظم ما مذهبی هستند، نتوانسته تبیین لازم را برای شرایط کنونی ارائه دهد. یعنی باز خوانی متناسب از دوران و پدید و مسئله دین و نسبت آن با امر اجتماعی، امر سیاسی و امر فرهنگی و یا ارتباط خلاقانه با جامعه و تأثیر پذیری جا مانده است. نهضت خود را اسیر یک فرم و شیوه خاص سیاسی کرده است و نوعی از منطق اصلاح طلبی که در جاهایی به رفرمیست بیشتر نزدیک است تا اصلاحات و اصلاحات مدل بارزگان را در پیش گرفته است. بارزگان اتفاقاً ساختارهای اساسی حکومت را مورد نقد قرار داد. بعد بود که ۲۰ سال قبل بسیار بدیع و پیشروانه بود اما امروز در جامعه ایران رایج و متداول شده است و نهضت نتوانسته است از گروه های محذوف جامعه ایران، به طور مشخص زنان دفاع کند. یکی از مهمترین مسائل در نهضت با توجه به اینکه خود را یک حزب مستمر متعلق به پیش از انقلاب معرفی می کند، اما فاقد طرح بدیل در حوزه های فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی است، در حالی که باید در برابر طرح های کلان حکومت، نظرات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی ارائه دهد و مشخص نیست که نسبت نهضت آزادی با هر کدام از اینها چیست. اما مذهب در شرایط کنونی برای نهضت آزادی همچنان یک مقوله مدیریتی است یا یک مقوله فرهنگی برای عمل و اقدام است؟ حتی اگر هم باشد باید به صراحت و با تبیین و ارزیابی آن را اعلام کند. مشخصات اسلام مدنی که گفته می شود در نهضت آزادی مشخص نیست و مراهی آن با اسلام سیاسی و غیره مبهم و بهر ریخته است. به نظر می رسد رویکرد نهضت آزادی یک رویکرد کلاسیک است و کمتر تلاشی درباره آنچه که در جامعه می گذرد انجام می شود. برای نمونه نوع مواجهه نهضت آزادی با حرکت زن، زندگی، آزادی خلاقانه نبود و زمانی که نوع مواجهه با این حرکت که برآیندی از جنبش های دو دهه گذشته در ایران بود دچار اشکال باشد نشان می دهد که دستگاه تحلیلی ما دچار نقصان است. رویکرد جنبش نسبت به این جنبش نقد و نفی بود تا نقد و حمایت و این موضوعی است که باید به آن توجه شود. البته باید به نکات مثبت نهضت آزادی نیز اشاره کنم؛ نهضت از پیشینه تاریخی، فکری و سیاسی بسیار مثبت بر خوردار است و پیشگام بوده است. پیشینه استنادی در برابر استبداد را در با توجه به این ویژگی های مثبتی که دارد، ضرورت بازنگری جامع و چندیندی واقعی از تحارب در آن احساس می شود. نگاه نهضت آزادی باید معطوف به آینده باشد و این پیشینه عمیق باید یک بازنگری جدی در نهضت آزادی انجام شود.

▼ فرزندان انقلاب مشروطه، ییشگامان نهضت آزادی

محمد توسلی، دبیرکل پیشین نهضت آزادی پس از فاطمه گورایی در سخنان خود به دفاع از عملکرد نهضت آزادی پرداخت و به بخش‌هایی از انتقادهای گورایی پاسخ داد.

محمد توسلی، دبیر کل پیشین نهضت آزادی گفت: پیشگامان نهضت آزادی ایران از فرزندان انقلاب مشروطه هستند و تجربه دو دهه استبداد دوران رضاخان را دارند و از فرصت‌ها استفاده کردند و با آموزه‌های قرآن و تاریخ ایران نیز آشنا بودند و با توجه به مجموعه دانش خود و احساس مسئولیت، که داشتند،

م الف: ١٩٠

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان تهران- اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک شهرری
هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی

موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی

[illegible]

شارنوبت دوم: ۱۴۰۴/۳/۱۴

م الف: ١٩٣

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان تهران - اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک شهرری
هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی

موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی

[illegible]

خ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۳/۴

آگهی مزایده عمومی

اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان خراسان رضوی در نظر دارد مقداری گشته آغوزه شهرستان بردسکن را با شماره مزایده ۰۵۴۰۰۰۰۵۸۰۰۰۰۰۵ مزایده در دو پارتی به شرح جدول ذیل و با جراثیم مندرج در اسناد مزایده از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به فروش برساند.

ردیف	شماره پارتی مزایده	عنوان پارتی مزایده
۱	۱۱۰۴۰۰۰۲۰۸۰۰۰۰۰۰۱	فروش کشته آنگوزه کیفیت نوع یک
۲	۱۱۰۴۰۰۰۲۰۸۰۰۰۰۰۰۲	فروش کشته آنگوزه کیفیت نوع ۲

کلیه مراحل مناقصه و تحویل اسناد تا بازگشایی پاکت‌ها، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به‌درس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. کلیه متقاضیان شرکت در فراخوان در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به صورت بر خط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر الکترونیکی، اقدام لازم را به عمل آورند.

زمان انتشار درسنامه: ساعت ۱۲ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۳۱

▲ مهلت دریافت اسناد: تا ساعت ۱۹ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۳/۰۷

▲ مهلت ارسال پاکت‌های پیشنهاد: تا ساعت ۱۹ روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۳/۱۷

زمان بازگشایی: ساعت ۹ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۳/۱۸

داخلی: ۳۴۱ و ۳۴۵

اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان رضوی

شناسه آگهی: ۱۹۳۵۲۱۶

▼ تلاش نهضت برای گذار از استبداد به دموکراسی